

lægge en Paakaldelse af Kommissionens Majoritet en saadan Bægt, som den ærede Minister gjør. Jeg beklager, at Kommissionen kom, fordi det efter min Mening netop er dens Virksomhed, der har bevirket, at vore kirkelige Reformere ere gaaede istaa. Hvor længe de ville vedblive at være istaa, ved jeg ikke, men jeg tror rigtignok, at saalænge vi have en Minister, der staar paa Kirkekommissionens Flertals Standpunkt, komme vi ikke videre med vore kirkelige Reformere. Efter at den ærede Minister har omtalt Landsthingets Stilling, skal jeg sige, at jeg holder mig udenfor enhver Betragtning angaaende Landsthinget saalænge vi have en Regjering, der særlig sætter sig til Landsthinget. Saalænge vi have en Regjering, der overfor Folkethinget væsentlig sætter sig til Landsthinget og paakalder Landsthingets Mening, kunne vi ikke dømme om Folkethingets og Landsthingets Stilling til hinanden, saaledes som den kan vær eller blive. Naar der en Gang skulde komme et Ministerium, der ogsaa støtter sig til Folkethinget og ikke saaledes hver Gang appellerer til Landsthinget, holder jeg mig overbevist om, at Forholdet mellem de to Thing kan og vil blive et bedre, end det nu synes at være. Derfor skal jeg for Dieblisset ikke opholde mig ved den ærede Ministers Ytringer om Landsthinget. Den ærede Minister har omtalt hin 27de Marts 1871, og han har igjen i Dag, som oftere i foregaaende Samlinger, mindet om, at jeg den Gang var af en anden Mening end nu. Jeg havde ventet, at den ærede Minister vilde have erindret, hvad jeg tidligere har svaret dertil; men da han ikke har gjort det, bliver jeg nødt til at gjentage, hvad jeg flere Gange tidligere har svaret, at naar jeg den Gang gik med til en Afgjørelse, der i væsentlige Punkter afviger fra, hvad der her ligger for, skete det, fordi jeg alvorlig ønskede Sagen tilendebragt, og fordi det forekom mig, at den ærede Minister da vilde gaa med dertil; men i det sidste Dieblis kom den ærede Minister herinde med en Fortolkning af en indstødt Sætning — en Sætning, der var kommen ind i, men tidligere havde ligget aldeles udenfor det Resultat, vi vare blevne enige om — som intet af Udvalgets Medlemmer vedkjendte sig, og som navnlig intet af de 2 Medlemmer, der paa Udvalgets Begne udtalte sig, vilde vedkjende sig, idet de gave en ganske anden Fortolkning af Sætningen og yttrede, at de havde fortaæet den paa den og den Maade; men Ministeren opstillede som sagt sin egen, helt forskjellig Fortolkning, hvad der bevirkede, at jeg ikke kunde gaa ind paa Sagens Afgjørelse. Dette glemmer Ministeren at anføre. Den ærede Minister har ganske Ret i, at det var bekjendt for os, at Rigsdagen skulde sluttes Dagen efter eller to Dage derefter, — jeg husker ikke nøie, hvilket det var; men det var en Mening, som vi Alle nærede, at Sagen vilde være kommen til Ende, dersom det havde været muligt for Regje-

ringen at lade Rigsdagen sidde 2 eller allerhøjest 3 Dage længere sammen. Havde den ærede Minister virkelig haft saa stærkt og afgjort et Ønske om, at denne Sag den Gang maatte blive afgjort, saa antager jeg, at han har saa stor Indflydelse paa sine Kolleger og hos Hans Majestæt, at den Bestemmelse, som var truffen om at slutte Rigsdagen Dagen efter, vilde kunne være bleven forandret og Samlingen bleven forlængt med 2 eller 3 Dage. Naar den ærede Minister havde gjort dette, holder jeg mig, som sagt, overbevist om, at Sagen var gaaet igennem; men det gjorde den ærede Minister ikke, og det nytter altsaa ikke nu at komme og fortælle mig, at jeg har nogen Skyld i, at vi ikke fik Sagen afgjort den Gang. Den ærede Minister gav en Fortolkning af en Sætning, som vi Andre ikke forstode paa den Maade, og saa stemte den ærede Minister imod Loven ved den endelige Afstemning den 27de Marts 1871. Hvorledes kan da den ærede Minister vente, at vi skulde tro, at det var et Lovforslag, som han vilde gaa ind paa? Han foranledigede jo ikke Samlingens Udsættelse. Naar jeg havde strakt mig saa vidt og gjort, hvad jeg kunde, og Ministeren saa stemte mod Lovforslaget og ikke vilde give et Par Dages Tillæg, for at Sagen kunde blive tilendebragt, maa jeg da spørge, om der da kan bebreides mig Noget, naar jeg siger: Nei, jeg staar ikke længere ved det Tilbud, der den Gang blev afgivet af den ærede Minister, nu have vi faaet Sagen nærmere overveiet, og vi have hørt af Bælgerne rundt om i Landet, at de høilig vilde beklage, at Sagen blev afgjort paa det foreliggende Grundlag, og naar jeg har faaet denne Overbevisning, er jeg, som Sagen foreligger, ikke længere bunden til en Afgjørelse, som jeg i Dieblisset gik ind paa at for vise min alvorlige Villie til at ende Sagen, men som jeg ingenlunde holder af. Den ærede Minister sagde, at jeg havde været enig deri. Nei, jeg havde tilbudt at ville gaa ind derpaa, uagtet jeg ikke syntes om Loven; men jeg vil ikke i al Evidens være bunden ved et saadant Tilbud eller vente paa en saadan Afgjørelse; thi naar den, der vækker mig sin Haand, bagefter trækker den tilbage, saa trækker jeg ogsaa min Haand tilbage og siger: Lader os saa se, om vi kunne faae Noget ud af det, som mere stemmer med min Overbevisning. Saaledes er den historiske Beretning beklæffen, som den ærede Minister gav os. Derefter henlede den ærede Minister Thingets Opmærksomhed paa, hvad der skete i sidste Samling. Ja, der kan jeg overordentlig godt gaa ved Siden af den ærede Minister; men jeg maa dog minde ham om, hvad der dengang skete. Hvad er det da, der overhovedet staar os imellem? Man vil vedblive at holde Præstetienden udenfor Rigsdagens Virksomhed og udenfor dens Myndighed; Kirkestyrelsen vil vedblive at holde denne Tiende udenfor den Statens